

avant...!

figueres 18 maig 1932 - n.º 17

periòdic d'esquerra

redacció: rambla

entorn de l'estatut

A hores d'ara ja tenim encarrilat per a la seva discussió, l'Estatut de Catalunya, el qual ha d'ésser defensat serenament, però amb energia i ardisa, pels nostres parlamentaris, veritables representants del poble català en aquestes hores decisives per a la nostra història i, també, pels que no essent catalans tenen i es fan, com a cosa pròpia, un deure de cercar la solució que determini el reconeixement de les llibertats de Catalunya.

Tan bon punt ha volgut exposar-se clarament l'aspiració dels nostres anhels de justícia alliberadora, ja han sortit a remenar la cua i ensenyar les unghes i les dents els enemics declarats de Catalunya, gent reaccionària i monàrquica, disfressada de republicanisme, que amb llurs campanyes anticatalanes persegueixen també l'enderrocament de la República, règim per ells odiat i és per això, precisament, que s'esforcen en promoure aldarulls i conflictes per tal de perjudicar Catalunya i la República.

Temps endarrera començaren la seva vil campanya propugnant perquè els comerciants i industrials de terres d'Ibèria no compressin a Catalunya i els feien creure, baixament, que el nostre Estatut anava contra els seus interessos materials, i que a l'ensems era un greuge per a ells. Avui recorren a un altre sistema no menys abominable que aquell i és el d'afiar, criminalment, contra els catalans, les masses estudiantils portant-los a manifestacions provocadores, esperançants que amb el vessament de sang dels d'una banda o de l'altra es crearà un ambient protestari i sentimental que haurà d'acabar imminentment amb la caiguda de l'actual Govern.

Els estudiants castellans, aragonesos, lleonesos, andalusos ja s'han manifestat sense cap base fonamental contra l'Estatut, ha esdevingut el que no hauria hagut d'esdevenir, que la força pública ha fet oposició a llurs extralimitacions i, malauradament, ha hagut de vessar-se sang endebades.

Això, malgrat tot, no ens ha de fer anar enrera. Ens cal mantenir-nos en aquest estat de serenitat que ens dona més vàlua i noblesa que la més impetuosa de les violències. Seguirem fent el nostre camí oposant a aquestes provocacions indignes la força indestructible de la nostra raó, contrària en absolut a la raó absurda i incivil de la seva força.

L'Estatut de Catalunya que fou votat i aprovat pel nostre poble i que, de dret, també ha estat aprovat i reconegut en la Constitució de la República Espanyola, ja que les Corts obriren pas a totes les realitats econòmiques que el dia d'avui o de demà vulguin plantejar i assolir els pobles d'Ibèria, ha d'ésser reconegut de fet per les Corts Constituents. Els homes liberals de la República no poden fer obstrucció a les legítimes aspiracions de Catalunya perquè també farien un tort al veritable sentir de la República i palesarien, a més, que tant aquest nou règim, que ha d'ésser francament democràtic i liberal, com l'ignominiós règim monàrquic que parlfrem, ens haurien tractat d'identica manera. Fóra lamentable que Catalunya no trobés a la resta d'Ibèria, aquella comprensió, aquella cordialitat que ha d'acostar els pobles, deslliurant-los d'orgulls i odis, per tal d'abraçar-se plenament en una onada d'humanisme.

La llibertat de Catalunya, com la de tots els pobles del món, és un dret que no admet discussió de cap mena, puix que radica en l'essència mateixa del seu viure. Avui reivindicuem la nostra personalitat col·lectiva, la personalitat de família humana amb tots els trets característics de què està integrada.

La voluntat d'auto-determinació de Catalunya propugna pel reconeixement total de les aspiracions de tot un poble - d'un poble befat, escarnit i ultratjat de l'onze de setembre de 1714 ençà - condensades avui en l'Estatut.

ROC CLAR.

full quinzenal estudiants

On eren els valents estudiants?

Aquells braus minyons que tant feren per acabar amb l'ignominiós regnat borbònic.

Ja començàvem a enyorar-los, però a la fi han tornat fer-se sentir, i val a dir-ho, els hem trobat tan desafinats, que en lloc d'aplaudir-los, els hem xiulat.

Per fer aquesta lamentable exhibició d'energumen, amb els vells monarquics n'hi ha prou. Que un savi o dos savis cridin: ¡Mori l'Estatut! ens fa riure, però que un centenar d'estudiants s'esgargamellin injuriant-nos, ens fa fastic i vergonya.

¿Que és un petit nucli que promou aldarulls?

També ho era el que lluitava contra la monarquia.

Un company nostre que estudia, ahir enèrgic i rebel, i actualment infectat de republicanisme conservador, deia que amb la implantació del present règim, els catalans assoliríem harmoniosament les llibertats.

Tenim la certesa que avui el minyó en qüestió, s'adonarà que amb el fracassat tòpic de la concòrdia, Catalunya continuarà amarrada amb més o menys fermesa al centralisme espanyol.

Per resoldre el nostre problema, cal primerament assolir una República qualsevol més avançada, que l'actuació liberal dels seus homes vagi d'acord amb el despertar sublim del nostre poble.

Hem de tenir l'esperança d'un demà alliberador. Quan en el firmament blau de Catalunya apareixi l'estel blanc de les cinc puntes, els batalls de les campanes tocaran a glòria i els clarins, cara al firmament, assenyalaran el dia de la nostra reivindicació.

I pels camins de Catalunya marxarà una bel·licosa riuada de ciutadans, col·tell a la mà i pit descobert, i de les Universitats n'eixiran homes conscients i els savis que vulguin ombrejar el nostre triomf seran obligats a fer de savi, però se'ls privarà de fer política.

I allavors, quan tinguem els braços lliures, els allargarem als germans d'Ibèria, i pactarem de tu a tu, únic mitjà que pot portar-nos a fer una obra conjunta que podrà enorgullir-nos davant del món.

MARIUS SUIRAM.

un trenca-closques

Un dels dies de les passades Festes de Maig, uns joves forasters comentaven astorats la sèrie de banderes que s'exhibien a la F. R. S. de l'E.

Sembla un vaixell mercant, — deia un d'ells.

Poiser es tracia d'un museu d'artefactes bèl·lics, — comentava un altre.

Es veu que és un casal molt important, — assenyalava un tercer.

¿I si fossin *figios* que volen que se'ls tingui en compte?

Podria ésser, — va dir un que no era de la colla, — puix viuen dalt d'un cafè que porta el nom de «Royal» i en la façana de l'edifici hi tenen, encara, una corona monàrquica.

Però, i aquesta gran il·luminació? Ha de costar moltes pessetes.

Home, es veu que no estàs assabentat que els que viuen en aquest casal són majoria en el consistori figuerenc.

Aquesta il·luminació pot ésser molt bé un número de les Festes, i potser encara cobren pel lletrero que diu: «Fires de Maig 1932».

Nosaltres no hi fem comentaris.

S'arreglen plomes estilogràfiques

Llibreria Batllósera
GALAN, 3

per catalunya

Amb motiu de la multa que el Governador Civil de la «província» de Barcelona, imposà a *Palestra* i que després condonà, els «amics d'*avant..!*» cursarem un telefonema de protesta per l'arbitrària penyora i ensems d'adhesió per la campanya catalanista empresa per l'esmentada entitat.

Com a resposta al nostre missatge, hem rebut una afectuosa lletra que ens plau transcriure:

«En nom propi i de *Palestra* us haig de regradar calorosament per la vostra entusiasta comunicació d'adhesió i d'encorajament. — El desveïllament de l'opinió pública, al qual vosaltres tant heu contribuït, ha fet possible el reconeixement del nostre dret a commemorar la República Catalana. — Vostre per Catalunya, J. M. Batista i Roca, rubricat.»

de col·laboració

el cucleig dels corbs

Encara que sembli impossible després de la general repulsa que mereix l'atac brutal i cínic del clericalisme al màrtir i precursor de la nova pedagogia Francesc Ferrer i Guàrdia, amb motiu d'una petició feta a l'Ajuntament d'aquesta ciutat que vol recordar la seva memòria, petició que suposem que no serà acceptada, naturalment, torna altra vegada el setmanari troglodita *La Veu de l'Empordà*, en el número corresponent al dia 7 de maig, a escopir fàstics i més fàstics damunt la tomba de l'home que sacrificaren l'any 1909 desafiant la indignació del món culte i civilitzat.

Per això, es serveix de la literatura del mastega-ciris Rucabado, la qual és una còpia en gran part del llibre del confident de la policia que signava amb el pseudònim de Constant Leroy, titulat «Los Secretos del Anarquismo», que no té altra finalitat que deshonrar el mestre, vanament, és clar.

I bé; què diu el fastigós personatge en el llibre citat, què descobreix entorn de la vida i la personalitat de Ferrer?

Que combatia sempre — com si ho ignoréssim que aquesta era la seva principal preocupació, — la idea de pàtria, propugnand l'abolició de fronteres. Davant d'una acusació tan aclaparant i concreta cal preguntar: ¿és un crim estimar la Humanitat i considerar el seu conjunt com una soia família? Unicament els partidaris del retorn al clan i a la tribu s'atreveixen avui a negar la bondat de l'internacionalisme.

Que atacava també la superstició religiosa, culpable, segons ell, de la nostra dissort i de l'endarreriment d'Espanya. Si fos un delictes la convicció, o millor, la constatació de què on domina el clericalisme domina la ignorància i la misèria, haurien d'afusellar molta gent, car són més cada dia els que comprenen la necessitat d'extirpar el cranc que rosega el cos de la nació.

Que dedicà tots els cabals que rebia

a la difusió de l'ensenyament racional i científic. Però, no era aquesta la voluntat dels donants, o potser era preferible seguir el costum catòlic de quedar-se els diners quan no s'inverteixen en la propagació de la mentida? Si és just aprofitar-se de l'agonia dels malalts per aconseguir deixes que engreixin els capellans i monges, ho és més encara, admetre l'ajuda material de les persones sanes de cos i d'esperit per obtenir la veritable redempció.

A més de tot el que acabem d'exposar, que ja és prou, Ferrer tingué la gosadia, sempre segons els informes del subjecte al·ludit que recull de segona mà *La Veu de l'Empordà*, d'estimar més d'una dona, dues o tres, sembla — quin horror! — sense enganyar-ne cap. Repugnant-li la hipocresia i el convencionalisme que tant plau a la gent ensotanada, preferí la separació quan minvà el seu afecte a la companya o el d'ella per ell, o quan la incompatibilitat de caràcters era un martiri per ambdós. La solució que li quedava en tal cas de buscar-se una «querida» per oblidar la realitat del seu viure, és massa catòlica perquè li agradés. Preferí, com sempre, la sinceritat i no la simulació dels sentiments.

¿Hem de continuar demostrant la inutilitat de certs insults i la pietat dels que els llencen per la major glòria de Déu? Millor serà deixar que els corbs compleixin el seu trist destí.

JAUME SAGALA.

Una de les coses més urgents que calia fer quan es proclamà la República, era fer una inspecció seriosa a tots els Jutjats de Primera Instància i Municipals. El cas del Jutge Lahoz ens ho demostra.

De Jutges com el senyor Lahoz n'abunden molts encara.

Gran Cafè EXCELSIOR

RAMBLA - Telèfon, 218 - FIGUERES

quin contrast!

Amb motiu de la penyora que ens imposà l'Exmo. Señor Gobernador Civil de la Província, els cavernícoles de *La Veu de l'Empordà*, ens han donat el condol.

Els altres setmanaris locals ultra-conservadors, encara que es diguin d'esquerra, han silenciats el contratemps.

Empordà Federal, perquè, segons diu algun dels seus redactors, no saben que existim. Ens consta, però, que molts d'ells són asidus llegidors del nostre periòdic, i més d'un, a voltes, ha tingut necessitat de fer-se preparar la til·la. A més, quan els ha convingut han recollit els nostres articles.

La Libertad perquè hem dit que Luis López Rodríguez Murray, havia saludat a l'estació, el «Milianu» Iglesias, un dels més grans enemics de les llibertats catalanes.

Ens fa riure el lamentable paper que en aquesta qüestió han fet els dos esmentats setmanaris.

Es veu que els dos estan en el *can-delero*, i els convé estar bé amb la *Superioridad*.

Tot sigui per la concòrdia..... i la panxa

Sabons i llexius de totes classes
EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

a banyoles

En una escola d'aquesta població durant el regnat monàrquic tenien en l'aula una figura religiosa, la qual era cuidada amb totes les atencions. Diàriament es netejava i se li canviaven les flors.

Amb la vinguda de la República, i en transformar-se la nostra nació en Estat laic, entre altres disposicions s'ordenà treure les imatges religioses de les escoles, i un cop desinfectat el lloc on s'exhibien, s'hi col·locà un bust de la República.

Tenim entès que en l'esmentada escola, el bust de la República aguantava tres dits de pols, ningú es recorda de fer-lo netejar.

Aquesta diferència de tracte ens fa pensar que, en molts col·legis, l'ensenyament es dona, encara, amb mètode borbònic.

¿No seria hora d'acabar-ho?

ens escama

Aquesta entrada en bloc dels obrers de la *Hidro-Eléctrica del Ampurdán* a les rengleres del Casal Republicà del cim del cafè «Royal», ens fa creure que dintre poc temps es deu haver de renovar la contracta municipal de provisió de fluid elèctric.

Si això resulta cert, lamentariem que novament s'emportés la contracta la Hidro, puix ens sembla molt més demòcrata, que havent-hi dues companyies locals, es reparteixi equitativament el sumistre.

Tenim entès que la Hidro s'emportà durant la Dictadura aquesta exclusiva per haver presentat en la subhasta (?) preu més baix per quilovat, però hem de creure que no hauran perdut res en l'operació, puix l'import del fluid elèctric que es consumeix en la nostra ciutat no té importància:

Si es gasta fluid per unes 200 pessetes mensuals (extrem fàcil de comprovar, pels comptadors), per treure la pols a les instal·lacions públiques i canviar les làmpares trencades (operació impossible de comprovar), costa més de 600 pessetes.

A nosaltres ens agradaria que es repassés degudament la contracta de la llum, i que les factures mensuals fossin degudament controlades, obligant a la Companyia a presentar a l'Alcaldia les làmpares que durant el mes s'han trobat trencades o foses. Així s'evitarien males interpretacions.

I, repetim-ho, si s'acaba la contracta, cal repartir el sumistre, encara que costi més el quilovat tenim la certesa que l'erari municipal se'n beneficiarà.

grandios èxit

El festival d'aviació d'enguany, ha estat un veritable èxit per la Comissió organitzadora. ¿Que costarà moltes pessetes a l'Ajuntament? Què hi fa si han servit per divertir al poble. (?)

Nosaltres confiem que degut a l'extraordinari èxit, l'any proper, en lloc de cinc aparells, vindrà tot l'Aeronàutic madrileny.

Per tant, en el nou pressupost municipal, caldrà obrir un capítol especial per aviació, amb el nom de: «Regocijos Populares».

Amb seguretat s'apujarà la benzina.

no podem tolerar-ho

Amb la consegüent indignació ens hem assabentat que agents encarregats de l'ordre públic, a Barcelona, serveixen d'esquer per fer que el nostre poble es sublevi, i aprofitar-ho per castigar-nos durament.

¿Com podem consentir aquests procediments?

En el regnat borbònic mai s'havien atrevit a provocar amb tant cinisme.

Si les autoritats no hi posen remei, els ciutadans no podent consentir més ultratges, haurem de contestar a aquests *chulos* amb forma categòrica.

Catalunya ha donat excessives proves de cordialitat, però no podem permetre que vinguin a casa nostra a atropellar-nos.

Pel bé del règim, cal que no es torni a fomentar l'odi de races.

Si no s'apaguen radicalment aquestes primeres guspies, preveiem que els homes de la República manquen de visualitat política, per assolir que sigui un fet la seva consolidació.

Els enemics de Catalunya, són per-torbadors de la República, i busquen, amatents, tornar als temps despòtics de la monarquia.

suscripció pro-làpida

Francesc Ierrer guàrdia

<i>Suma anterior, ptes.</i>	94'00
Unió Socialista Figueres.	5'00
Lògia Luz	25'00
Un lampista.	2'00
Orts	0'50
Marian	1'00
Miquel Saló	1'00
Selles	0'50
Trini Quera.	2'00
Enric Gener	1'00
Pineda	2'00
Margarida Tomàs.	2'00
Quixot	1'00
Xavier Batlle	1'00
Plàcid	2'00
Mención.	1'00
Francesc Planes	1'00
Lola	2'00
X. X. G.	1'00
Pere Puig	2'00
Joaquim Caixàs	2'00
F. B.	1'00
Ptes.	150'00

Seguirà.

comentarios quincenales

El percance sufrido, amigos de *avant..!*, que lamentamos, os pondrà en guardia contra los arteros procedimientos que seres despreciables e innobles, utilizan para saciar sus bajos instintos.

¿Qué formáis en las avanzadas que sueña con una República, que no ponga limitación al pensamiento, por muy ex izquierda que éste sea?

¡Quién lo duda! Pero he aquí, mis jóvenes amigos, que no es suficiente que vuestra significación sea ésa; no basta, que las hojitas, que con vuestro ardor por humanos ideales, gestáis quincenalmente, salgan plenas de juvenil entusiasmo.

Se cruza en vuestro camino un mal nacido que, cobijado con un nombre falso, como un vil ladrón, escupe un salivazo a *avant..!*, envuelto en el más hediondo de los vivas, y son Vds., ante la Ley, responsables del grito cavernario, que por complacencias inexplicables, se oye constantemente en esos mítines y procesiones, de la grey fanática y estúpida.

Que la lección os sirva de espaldarazo en ese aspecto de las lides periodísticas y cuidado para otra vez, que si estáis catalogados de extrema izquierda republicana, pensad, en que, como a la mujer del César, «no le basta con ser honrada, sinó que tiene que parecerlo».

* * *

Es verdaderamente bochornoso que, con el pretexto de un patriotismo huero que huele a legua a monarquismo ultra-reaccionario, se estén produciendo agitaciones, mucho más execrables, por cuanto ya conocemos los móviles que las impulsan y los paladines gilroblescos que las alientan.

Y que sean estos «amantes del

orden» del «principio de autoridad», del «viva cristo rey», los que promuevan estas algaradas, olvidando la «resignación», la «mansedumbre» de las doctrinas que dicen practicar, es sencillamente escandaloso.

Pero nada podrán contra la soberana voluntad de un pueblo, que se irguió contra el despotismo de un régimen que pasó a la Historia, y cuántas coyunturas, como ahora con la del Estatuto catalán, les sirva de ocasión para salir de las cavernas a la que les relegamos, será completamente inútil.

Peor para los cristeros si han olvidado la máxima de S. Pablo: «Manteneos, pues, firmes en la libertad con respecto a la cual Cristo os ha libertado y no os sometáis más al yugo de la servidumbre» y aquella otra de: «Pues no tenemos que combatir contra la *Sangre* y la *Carne*, sinó contra los «principados», contra las «potencias», contra los «señores del mundo», gobernantes de las tinieblas de este siglo.»

Y de todos los siglos, pero a los que defiende *A. B. C.*, *El Debate*, *El Imparcial* y otros varios periódicos, pocos por fortuna, que se distinguen por su fobia anti autonomista y atizan, como ninguno, el «fuego-sagrado» del más gastado de los patriotismos.

Habrà de ser el Gobierno inexorable con esta piara epicúrea que condujo a España al deplorable estado de analfabetismo y miseria en que la República la ha encontrado, y puede conducirnos ahora a una guerra civil.

Se impone un cangeo de los que están en Villa Cisneros, por todos esos «camelots du roi».

HUGO.

Figueras, Mayo de 1932.

de col·laboració

l'espantall

Un espantall de lluny sembla quelcom de viu quan en realitat no és més que un ninot de palla i parracs.

El Sant Pare de Roma representant de Déu entre els homes no és més que l'espantall del món. El poder del Sant Pare o de la religió no és gran, ans el contrari, és insignificant. Solament com que es tracta d'una organització secreta i es manté a l'ombra fa por a la societat que tem tot el desconegut.

El poder espiritual o sigui de domini sobre l'ànima era força capaç de donar bons resultats en l'Edat Mitja, però en els temps moderns en què el fanatisme està a les darreries, el seu poder és fictici i, per tant, nul. Per això tots els caps de la religió que s'han sabut emmotllar a l'evolució social han procurat adjudicar-se el poder temporal per tal de regnar entre els homes amb aquest mitjà, un espai més de temps.

Aquesta gent, si no haguessin tingut por de les represàlies del pob·le espanyol, davant l'adveniment de la República haurien invadit el nostre país amb exèrcits feixistes, semblant la mort i la misèria. Però, adonant-se que eren impotents i comprenent la força del poble han preferit afluixar i esperar millors temps.

Amb tot, el desvetllament de la humanitat pren una força difícil d'aturar, trobant-se arreu homes lliures que ensenyen la llum i la veritat, posant al descobert la boira de mentida en què, fins ara, havem viscut.

L'associació religiosa dintre la seva caputxa de misteri se'ns apareix com quelcom de gran quan no és més que aparença, ja que sota la careta no s'hi amaga més que un ésser demacrat, eficaçment atacat per la redempció humana.

I el dia que el poble s'apropi a l'espantall veient que només és fet de palla i parracs riurà irònicament de la nostra generació i de la por que ens havia fet el ninot ensotanat.

FRANCESC SOLER.

Darnius, maig de 1932.

Dijous, dia 19 maig 1932

A les 10 de la nit

TEATRE PRINCIPAL

JAUME MIRAVITLLES

del B. O. i C., dissertarà sobre el següent tema:

ELS OBRERS I L'ESTATUT

Olis purs de oliva del Sindicat Oleícola Garrotxa-Empordà EL SIGLO

Hvinguda de la República, 17

de la multa governativa una lletra de l'alcalde

•Sr. Director i Redactors d'*avant..!*

Ciutat.

Molt senyors meus: La vostra lletra d'aquesta data l'envio al senyor Governador Civil, perquè resolgui el que cregui més convenient.

Us saluda,

M. Pujulà.

2 maig de 1932.

una altra lletra

•Sr. Director d'*avant..!*

Ciutat.

Molt senyor meu: Em plau transcriure-li a continuació, la lletra que he rebut del senyor Governador Civil: •Girona, 4 de maig de 1932 = Senyor D. Marian Pujulà. = Disfingit amic: = Li retorno la carta dels joves d'*avant..!* Si el que diuen és cert, no tenen més que comunicar-ho a vostè en deguda forma o a mi. Provat que varen ésser víctimes d'una mala jugada, la penyora serà aixecada, car ja pot suposar que no vull castigar la *badada* sinó la mala intenció si n'hi hagués hagut. = Així aquests joves podran estalviar-se la seva iracunda protesta, canviant-la per un «mea culpa» per haver-se deixat agafar com uns pobres nois. = El saluda...»

Atentament,

M. Pujulà.

6-5-32.

per aclarir-ho

Excel·lentíssim senyor Governador Civil.

Girona.

Respectable ciutadà: El Batlle de la nostra ciutat ens ha framès còpia de la comunicació que vós li vàreu dirigir, en la qual li notifiqueu que no desitjant perjudicar-nos, sinó castigar degudament si hi hagués culpabilitat, cal que aclarim l'assumpte que motivà la penyora que ens imposàreu.

Adonant-nos del trist paper que ve desempenyant en aquesta qüestió el nostre Batlle, havem decidit adreçar-nos directament a vós, i per resumir adjuntem a la present dos documents amb els quals creiem que podreu comprovar que hem estat víctimes d'una jugada baixa i premeditada.

Primer document: Còpia literal de l'original de la poesia «¡Via fora!» Fàcilment us adonareu que l'intent de l'autor era buscar el màxim perjudici, puix podeu llegir-hi amb tota claretat el que s'ha volgut veure en la composició inserida. Ultra això, cal que tingueu en compte el format de la data. Sumanant la vàlua parcial de cada una de les xifres romanes i les xifres corrents, el resultat dona tretze. Així la frase subversiva resulta completa.

Segon document: Prova corregida de l'impremta on es reflecteix diàfanament la veritat. Si fóssim els autors de la poesia l'hauríem publicat igual que l'original. En ésser corregida degudament la prova, demostra la nostra bona fe.

Examinats aquests documents us adonareu que havem estat objecte d'una lleugeresa que cal lamentar, però no castigar. (Durant la Dictadura alguns diaris i premsa gràfica professionals varen cometre pitjors *badades*.)

Tenim la certesa que si repasseu els números d'*avant..!*, comprendreu que no som pas dubtosos com a catalanistes i republicans.

Per acabar, sols havem de doldre'ns del vostre qualificatiu de *pobres nois*. Parlant en termes materials podem acceptar-lo, encara que fets al treball anem vivint. Ara bé, des d'un punç de vista moral, rebutgem el mot, puix si hom pot tractar de *pobres nois* els que hem dedicat llargues hores de repós per lluitar contra l'enderrocada monarquia, que hem exposat la llibertat i la vida quan ha convingut, i que actualment estem lluitant per assolir que la República entri en viaranys de veritable justícia, combatent contra el caciquisme, cranc que impossibilita els afanys de pura democràcia, si a nosaltres se'ns tracta de pobres nois no sabem quin mot hom es reserva pels ciutadans que col·laboraren descaradament amb el règim passat, i que avui ocupen importants càrrecs de la República.

Res més. Pregant-vos que tingueu en compte que no demanem elemència, sinó justícia, restem a les vostres ordres.

Per la redacció d'*avant..!* El Director,
Ricard Ximenis.

Figueres-12-V-32

darrera hora

la solució de la multa governativa

A darrera hora rebem una amable lletra de l'Excm. Sr. Governador Civil de la «Província» notificant-nos que condona la penyora que ens imposà.

Alhora hem rebut un comunicat de la nostra Alcaldia en el qual se'ns transcriu oficialment aquesta nova.

conferència jaume miravilles

Acabem d'assabentar-nos que la conferència que anunciem en aquest mateix número s'ha hagut d'ajornar fins la propera setmana, degut a què En Miravilles ha hagut de traslladar-se precipitadament a València.

Oportunament s'anunciarà la data en què tindrà lloc.

teatre «el jardín»

Hem de lamentar-nos de la manca d'es-
crupulositat demostrada per l'encarregat de
la propaganda d'aquest teatre.

Anunciaren amb grans lletres que vindrien
la tiple cantant Matilde Vázquez i el tenor
còmic Albert Cosin, i no es presentà cap dels
dos.

Aquest any l'empresa d'aquest teatre ha
estat desencertada amb la companyia que ha
portat i amb les obres que han posat en
escena.

Hem de doldre'ns que corresponent com
ho fa el públic figuerenc, se'ns tingui amb
tanta desconsideració.

Confiem, però, que el proper any serem
compensats degudament.

Productes vegetarians EL SIGLO Avinguda de la República, 17

segle xx

Dolorosa ha estat la fi de l'aventura Lind-
bergh.

L'infant segrestat fou trobat mort prop la
casa dels seus pares.

De moment semblava tractar-se d'un crim
afrós, però no hi ha unanimitat d'informació
i amb certesa no se sap si la mort de l'infant
ha estat premeditada o víctima d'un accident.

Veuríem amb goig que s'aclarís aquest
misteri, i que poguessin atrapar-se els mal-
factors que l'han motivat. I que la condemna
que se'ls imposés servís d'exemple a tots els
delinqüents comuns.

canvi de disc

Segueixen les discussions sobre l'Estatut
de Catalunya al Parlament de la República.

El fill de Maura, contràriament al que
dèiem en la manxeta del nostre darrer núme-
ro, no va «gritar, aullar ni morder» sinó que
va parlar «muy extensamente» però amb
mesurada i relinguda correcció.

En Maura va canviar el disc i ens féu que-
dar malament.

Es allò que hom diu: «Després de la tem-
pestat torna la calma».

Veurem, però, fins on arriba aquesta calma.

*Del discurs de l'Ortega Gas-
set, se'n poden treure moltes
conseqüències:*

*Que Catalunya és una nacio-
nalitat. Que el nostre problema
és europeu, i, per tant, si és
europeu, automàticament deixa
d'ésser un "nacionalismo parti-
cularista".*

seria eficaç?

El borbó XIII, ha estat bofetejat a Marsella.
Es veu que s'ha trobat amb algun *compa-
triota* que li ha volgut recordar *tiempos me-
jores*.

Alabem el procediment, i lamentem que no
es posi a la pràctica en el nostre país amb
els simpatitzants del felló ex-monarca, que
per dissort encara en queden.

Un bon taller de calçat a mida
PALLAC GALAN, 2

enemics de l'estatut

Tothom qui hagi llegit *Libertad* s'haurà
pogut fer càrrec qui són els enemics de l'Es-
tatut que tenim per ací Figueres. Emplen
pàgines senceres retreient els tòpics més
babaus que engegaren els grans oradors
Ortega Gasset (Don José) i Sanchez Roman.
També pregunten, indirectament, com serà
la justícia quan estigui en mans dels cata-
lans. Ens pregunten com serà la Justícia!!!
Fixeu-vos-hi bé. Com serà la Justícia! Ah!
Cínics..! Suposant que la justícia a les nos-
tres mans sigui parcial, mai no serà tal com
ens l'ha deixada la monarquia. Puix ara,
ultra ésser parcial, és injustícia, negligència,
passivitat...

No continuem fent el comentari, el lector
mateix pot fer-se'l.

Drogueria i queviures EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

joventuts que 's orienten

Llegim a *L'Opinió* que a Granollers s'ha
ulimat l'organització comunista adherida al
«Bloc Obrer i Camperol» en la qual sembla
que hi pren una part ben preponderant l'ele-
ment jove.

Cobla - Orquestra - Orquestrina
PEP VENTURA
Primera Categoria - Per contractes:
GERMANS AIGUAVELLA
Cervantes, 4 **FIGUERES**

mots de moda

*¡Unidad Española; Patria úni-
ca; Soberania nacional..! etc.*

*Nosaltres diem: Solució única:
Lliure Federació de Pobles Ibè-
rics!*

ja surten els fitelles

Ens diuen que s'ha presentat a l'Ajuntament una petició signada per alguns veïns, demanant que per tradició no es canviï el nom del carrer Alt de Sant Pere.

Recordem que a Barcelona també alguns veïns sol·licitaren que no es canviés el nom del carrer *Fernando*, però l'Ajuntament barceloní copsant el veritable desig del poble va fer posar el de Fivaller.

Els ajuntaments no deuen deixar-se coaccionar, han d'estar convençuts que estem en ple període de renovació, i cal aprofitar-lo.

Tingueu compte que les últimes
novetats són sempre a
Galçats Pallac

aprofiteu-los

El programa oficial de les Festes de Maig, llegieu: *Figueras*.

En l'últim número dels focs d'artifici, llegieu: *Festas*.

¿Que no recordeu que en el Casino Menestral, l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, dona curssets de català?

Pintures i pinzells EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

amèrica no és lluny

L'honorable «Milianu» Iglesias ha parlat a l'Ateneu de Madrid. En aquesta frase hi ha dos eufemismes, però la pròpia estimació i el respecte que devem als nostres lectors ens priven de dir les coses pel seu nom.

L'heroi de la setmana de juliol ha dit que Amèrica va perdre's per culpa dels catalans i no ha afegit que si Cuba va separar-se d'Espanya fou precisament per deslliurar-se de la immoralitat i golafreteria dels generals, governadors i empleats que Madrid li enviava.

Catalunya és, en certa manera, una altra Amèrica i el «Milianu» ho sap més que ningú.
(De *L'Esquella de la Torratxa*.)

MANEL GAS MAÑA
NOTARI

successor dels Srs. Candal i Junyer

ofereix al públic el seu despatx

Avinguda República, 43, pral. (carrer Nou)
Telèfon 34 X FIGUERES

ja ho veurem

Lerroux, el *caudillo*, no ha vingut a Figueres. Sembla que s'aplaça el viatge fins haver-se acabat la discussió de l'Estatut de Catalunya.

Nosaltres ens en alegrem, puix així sabrem amb quin instrument haurem d'anar a esperar al *caudillo*.

«¿Pitos? o ¿Palmas?»

tot vindrà

Ens assabentem que el ciutadà Miquel Pallac, conseller de la majoria municipal, torna assistir a les sessions.

Ara cal anar amb cura amb les proposicions que es presentin, puix seria lamentable que dintre poc temps s'haguessin de tornar a fer vacances.

Amb paciència i tranquil·litat tot s'arranjirà. Convé seny, molt de seny i... esperar asseguts.

Articles fotogràfics EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

eleccions franceses

No cal pas que detallem el resultat de les eleccions efectuades a França durant els dos primers diumenges d'aquest mes; puix tothom n'estarà sobradament assabentat per mitjà de la premsa diària. Però si que ens permetrem fer algun comentari. Els resultats de les eleccions a França semblen que segueixen la llei del pendol: un cop guanyen les dretes i l'altre les esquerres. Aquest any ha tocat a les esquerres, però cal remarcar que el triomf ha estat formidable. Les causes d'aquests resultats han sorprès a molta de gent. Alguns es creien, - i n'ni havia per pensar-s'ho - que davant del resultat nacionalista de les eleccions prussianes, França també respondria amb una victòria nacionalista. Però ha estat al revés. A Tardieu l'han derrotat amb totes les de la llei, - recordi's que aquest polític és un militarista reconsegurat. Això no vol pas dir que Herriot i Blum, que són els triomfants, no siguin gens nacionalistes, no. També tenen el seu nacionalisme, però no és tan egoïsta. És més, la política internacional de Herriot és més pura, i pel que es veu hom arriba a creure que el triomf de les esquerres a França serà un gran bé per la caòtica política internacional. Herriot té la paraula. Però Hitler sembla que també la té. S'entendran?

S'arreglen plomes estilogràfiques
Llibreria Batllósera
GALAN, 3

Diu el senyor fill de Maura en una de les "lupas" per a examinar l'Estatut:

"Lo que representa la unidad no puede romperse, es decir, que todo lo que menoscabe o atente a esa unidad es menester suprimirlo".

Pel que es veu el senyor Miquel Maura per defensar la "unidad" fóra capaç de fer molts trossos, els quals, indubtablement, deixarien més desintegrada la "unidad" espanyola.

el b. o. c. creix

Ens assabentem per mitjà de *l'Espurna*, portantveu de la delegació del «Bloc Obrer i Camperol» de Girona, que a la nostra província han quedat constituïdes les següents delegacions de l'esmentat partit:

Sant Feliu de Guíxols, Olot, Banyoles, Agullana, Amer, Bescanó, Sant Dalmau, Sant Jordi, Bordils, Anglès, Salt i altres.

descansi en pau

Acompanyem en el sentiment als socialistes (enxufistes nacionals) pel traspàs del senyor Albert Thomas, President de l'Oficina Internacional del Treball, creador de l'enxufisme internacional.

Manifestacions anticatalanes a Madrid, Saragossa, Valladolid, Huelva, etc.

I després direm i parlarem de la concòrdia.

Planeyem-los per la seva incomprensió.

"Perdónalos Señor que no saben lo que hacen".

coses del cinema cusí

Al cinema Cusí ja van tres festes gairebé consecutives que ens endosen reportatges repetits, i per si fos poc reportatges que ens presenten escenes de la vida de l'Ex-Kaiser.

No és pas que ens molesti contemplar reportatges d'aquesta naturalesa, però si que ens escama que el cinema Cusí, els propietaris del qual són monàrquics de conveniència i de convicció insisteixin en filmar tres cops consecutius reportatges com l'esmentat. D'això cal protestar-ne enèrgicament i amb la corresponent pitada.

Aquest cinema està predestinat a fer-se'ns cada dia més antipàtic i poca solta. Es veu que encara no en tenen prou de redactar-nos els programes del cinema en castellà. Què potser us creieu, senyors de l'Edison, que ha durar sempre aquest estat de coses? Cal que us advertim que el públic que paga dues pesetes vol que hi vagi inclòs la redacció en català dels cartells i programes.

Articles de tocador i perfumeria
EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

avant..!

el pròxim número sortirà
el dimecres, 1 de juny.
venda: llibreria batllósera.

cevent..!

Se'ns va tancant el
camí de la concòrdia

afirmació

Un nostre comentari que intitulàvem *Pau als màrtirs. Guerra als farsants*, tingué la virtut de fer blanc a la consciència dels éssers vers els quals dirigíem la nostra sageta. Res més senzill que la veritat per fer vibrar els sentits. Però la veritat nua no convé, és massa irradiant i descobreix les males arts dels que, com els taups, necessiten la foscor per viure.

Els mossegues de *La Veu de l'Empordà* convençuts ja, que el dogmatisme que pregonen ha fracassat i que les doctrines que sostenen no podran interpretar-les mai, perquè estan en pugna amb la seva ambició i egoïsmes insatisfets, en lloc de portar proves convincentes que desvirtuïn les nostres afirmacions, intencionadament les passen per alt portant l'atenció a altres terrenys.

Així hem pogut veure en aquesta fulla dominical, i en el poc espai que deixen els anuncis, un comentari ple d'improperis, follament llançats, contra la insigne figura de Ferrer Guàrdia.

Acostumats al joc d'estiracordetes que utilitzen per aconseguir els seus objectes i no gaire amics de les iniciatives momentànies que podrien donar resultats adversos als seus càlculs, no saben comprendre que en una assemblea de ciutadans, pugui exposar-se i aprovar-se, per unanimitat, una proposició accidental desitjant que sigui retolat amb un nom o altre un dels carrers de la nostra ciutat. Per això la seva ment mòrbida i la insana intenció els fa somniar coses com: influències maçòniques, grups anarquistes, consignes de la Generalitat, desconeixement de les masses proletàries i altres felonies per l'estil.

No, mossegues missacantants, no teniu dret a buscar complicacions de cap mena, els vostres exemples són suficients per a produir accions d'irritabilitat. Avui, sortosament, bona part dels ciutadans estan suficientment capacitats per endevinar els vostres maneigs detestables. Ahir els obligàveu a callar per la força. Avui encara

el temor als prejudicis de la societat, que seguiu tenint emmotllada al vostre favor, els fa parlar en precaució, Demà que la llibertat de consciència serà un fet i en les vostres paraules no hi haurà aquesta influència de misteri i temeritat, caldrà que tingueu cura de mesurar-les i apropar-les un xic més a la veritat.

Com dèiem abans, aquests *lluïsets de La Veu de l'Empordà* no regategen paraules per a carregar l'atmosfera a l'entorn de Ferrer Guàrdia, i com acte de fe, retreuen un fragment de Rucabado, oblidant-se de presentar-lo com calia a un autor d'un treball tan acurat (?).

Ja que *La Veu* ha omès tan important detall, nosaltres anem a fer-ho, prenent una part d'un clixé d'aquest super-home, obtingut per la valiosa ploma del conegut poeta En Josep M.ª de Sagarra.

Diu així:

«Les matinades del diumenge, la idea del senyor Rucabado i Comerna, el seu accent d'incandescència, tertulianesca, la seva hipopotàmica dialèctica de carnisser suat i vandàlic, el seu zel de filla de Maria tenebrosa, amb cor clavat sobre un coixí de seda com una papallona martiritzada, he de confessar que m'obsessionen. Vull dir que el senyor Rucabado i Comerna en els moments matinals dels diumenges de juliol, em sembla més monstruós que mai, o per explicar-me més clar, el senyor Rucabado em sembla un ésser existent, perquè les altres èpoques de l'any i les altres hores del dia, jo crec que el senyor Rucabado no existeix. Es una combinació de borsa, un sistema de propaganda americana, un truc de quatre capellans del Vallès, qualsevol facècia pintoresca per espantar-me a mi i a cinc o sis xicots de bona fe.

Doncs si el senyor Rucabado i Comerna o el grup bancari o la societat secreta que porta aquest nom, és la meua obsessió de les matinades del diumenge.

A Rucabado no li importa gran cosa que certs refinats es mengin les criatures de dotze anys de viu en viu, que certs possibilistes satànics es dediquin a martiritzar les filles de Maria i els congregants de Sant Lluís Gonçaga per miljà d'impossibles figuretes; no li importa a Rucabado que en el fons de certs bancs acreditats i de certs prostíbuls solemnes es firmi la sentència de mort de totes les orenetes del cel. A Rucabado no el

commouen les grans estafades, els assassinats sublins i els tobogants de prostitució interplanetària. No li fa res que un peix-espasa li foredi el cor i li faci sortir tota la limfàtica irritabilitat grotesca que l'aguantia.

Totes aquestes catàstrofes a Rucabado no l'impressionen, però quan li interessa, les dents de Rucabado llancen serpentes de foc.»

Observeu quins amics de prestigi i de recanvi que tenen els ensotànats de *La Veu* per blasmar els homes immortals?

Ço que dol als frarets de *La Veu de l'Empordà* és que fent viu el record de Ferrer Guàrdia i d'altres màrtirs de la Llibertat, estimula els homes vacillants a desprendre's d'aquesta moral inquisidora en què estem subjectes i a fer-los rebels a aquesta pau i quietud que tant preconitzen. Pau de cementiri i quietud d'esclavatge, precisament ço que necessiten ells per mantenir l'usdefruit dels productes de la Natura obtinguts per l'esforç dels que treballen.

Cal no defallir ciutadans dignes de Figueres, nosaltres que no som idòlatres ni dogmàtics, hem de venerar de Ferrer Guàrdia perquè aquest intent, ja no és l'homenatge a un home, és la primera fita amb què cal marcar el terreny reconquistat en la lluita principiada el 14 d'abril de 1931 i que no cal abandonar fins que sigui una realitat la llibertat de pensament.

J. V. CAMPS.

una gran adquisició

En l'entitat política del cim del cafè «Royal» últimament hi ha hagut una alfa d'extraordinària importància.

Amb l'entrada dels elements de la *Hidro-Eléctrica del Ampurdán* s'hi ha ajuntat el senyor Gener, meritori ciutadà i oficial de complement.

Llàstima que aquest any no es faci la processó de Corpus, on acostumava a desfilars el senyor Gener, lluint el bel·licós uniforme de complement.

El casal del cim del cafè «Royal» es veuria degudament representat en l'esmentada manifestació catòlica.

I els lliure pensadors i teosofistes del casal en qüestió, poden continuar fent articles ateus.

En Lerroux ja va dir-ho: «Entrad señores, entrad, os esperamos con los brazos abiertos....»